

รายการ : หนึ่งสัปดาห์กับ สนช.

ตอน : ความเป็นมาและสาระสำคัญของพระราชกำหนดการประมง
(ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๖๐

โดย : นายณัฐพล นันทมานพ ประชุมญาติ นิติกรชำนาญการพิเศษ
กลุ่มงานกฎหมาย ๒ สำนักกฎหมาย สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

พระราชกำหนดการประมง (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๖๐^๑ เสนอโดย คณะรัฐมนตรี ชุดที่มี พลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา เป็นนายกรัฐมนตรี ต่อประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ เพื่อให้สภานิติบัญญัติแห่งชาติพิจารณาตามบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ โดยมีหลักการ และเหตุผล ดังนี้

๑.๑ หลักการ

แก้ไขเพิ่มเติมกฎหมายว่าด้วยการประมง

๑.๒ เหตุผล

โดยที่พระราชกำหนดการประมง พ.ศ. ๒๕๕๘ มีบทบัญญัติบางประการไม่สอดคล้องกับสภาพการทำการประมงพื้นบ้านและประมงพาณิชย์ การกำหนดหลักเกณฑ์ในการควบคุมและเฝ้าระวังการทำการประมงและการขนถ่ายสัตว์น้ำ การนำเข้าสัตว์น้ำ และการแจ้งข้อมูลการเข้าเทียบท่าของเรือประมงที่มีใช้เรือประมงไทยยังไม่เพียงพอในการป้องกันมิให้มีการทำการประมงโดยไม่ชอบด้วยกฎหมาย ประกอบกับมาตรการอนุรักษ์และบริหารจัดการ การดำเนินการกับเรือประมง เครื่องมือทำการประมงและสัตว์น้ำหรือผลิตภัณฑ์สัตว์น้ำที่ใช้ มีไว้ หรือได้มาจากการทำการประมงโดยไม่ชอบด้วยกฎหมาย และมาตรการในการคุ้มครองแรงงานในภาคการประมงยังไม่เหมาะสม สมควรปรับปรุงบทบัญญัติดังกล่าวซึ่งมีผลเป็นการจำกัดสิทธิและเสรีภาพของบุคคลเพื่อประโยชน์ในการอนุรักษ์และบริหารจัดการทรัพยากรสัตว์น้ำให้อยู่ในภาวะที่เหมาะสมและสามารถทำการประมงได้อย่างยั่งยืน รวมทั้งได้กำหนดให้มีคณะกรรมการมาตรการทางปกครองซึ่งประกอบด้วยเจ้าหน้าที่จากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเนื่องจากความผิดตามที่กำหนดไว้มีความเกี่ยวข้องกับกฎหมายหลายฉบับ ทั้งนี้ เพื่อให้การพิจารณาและการบังคับใช้มาตรการทางปกครองเป็นไปด้วยความรอบคอบรวดเร็ว และมีประสิทธิภาพ และสมควรกำหนดหลักเกณฑ์ในการคุ้มครองการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่และปรับปรุงบทกำหนดโทษให้มีความเหมาะสมยิ่งขึ้น โดยมีความจำเป็นต้องใช้โทษปรับทางอาญาในการป้องกันระงับและยับยั้งการกระทำความผิดเนื่องจากเป็นความผิดร้ายแรงที่มีผลกระทบต่อความมั่นคงทางทรัพยากรสัตว์น้ำและการปฏิบัติตามพันธกรณีระหว่างประเทศ ซึ่งการดำเนินการดังกล่าวเป็นกรณีฉุกเฉินที่มีความจำเป็นเร่งด่วนอันมิอาจหลีกเลี่ยงได้ในอันที่จะรักษาความมั่นคงในทางเศรษฐกิจของประเทศ จึงจำเป็นต้องตราพระราชกำหนดนี้

^๑ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๑๓๔/ตอนที่ ๖๗ ก/หน้า ๑/๒๘ มิถุนายน ๒๕๖๐

๑.๓ พระราชกำหนดการประมง (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๖๐ มีเนื้อหารวมจำนวน ๖๐ มาตรา
สรุปสาระสำคัญ ได้ดังนี้

- “**ประมงพาณิชย์**” หมายความว่า การทำการประมงโดยใช้เรือประมงที่มีขนาดตั้งแต่ สิบตันกรอสขึ้นไป หรือที่ใช้เครื่องยนต์มีกำลังแรงม้าถึงขนาดที่รัฐมนตรีประกาศกำหนด หรือใช้เรือประมงโดยมีหรือใช้เครื่องมือทำการประมงตามประเภท วิธี จำนวนแรงงานที่ใช้ หรือลักษณะ การทำการประมงตามที่รัฐมนตรีประกาศกำหนด และให้หมายความรวมถึงการใช้เรือประมงดังกล่าว ทำการแปรรูปสัตว์น้ำไม่ว่าจะมีการทำการประมงด้วยหรือไม่ก็ตาม

- “**เรือประมง**” หมายความว่า ยานพาหนะทางน้ำทุกขนาดที่ใช้หรือเจตนา จะใช้เพื่อแสวงหาประโยชน์จากทรัพยากรสัตว์น้ำในทางการค้า และให้หมายความรวมถึงยานพาหนะ ทางน้ำที่ใช้สนับสนุนเรือที่ใช้ทำการประมง ขนถ่ายสัตว์น้ำ หรือแปรรูปสัตว์น้ำ

- “**เรือขนถ่ายสัตว์น้ำ**” หมายความว่า เรือประมงที่ใช้ทำการขนถ่ายสัตว์น้ำ ขนส่ง สัตว์น้ำแปรรูปสัตว์น้ำ หรือเก็บรักษาสัตว์น้ำเป็นการเฉพาะ

- “**เรือไร้สัญชาติ**” หมายความว่า เรือที่ไม่ได้จดทะเบียนตามกฎหมายของประเทศใด ประเทศหนึ่งหรือเรือที่มีตั้งแต่สองสัญชาติขึ้นไป หรือเรือที่เปลี่ยนธงในระหว่างการเดินเรือ แต่ไม่รวมถึง เรือของผู้มีสัญชาติไทยที่ทำการประมงพื้นบ้านหรือประมงน้ำจืดซึ่งมีขนาดตามที่รัฐมนตรีประกาศ กำหนด

- “**โรงงาน**” หมายความว่า อาคาร สถานที่ หรือยานพาหนะที่ใช้เครื่องจักรมีกำลัง รวมตั้งแต่ห้าแรงม้าหรือกำลังเทียบเท่าตั้งแต่ห้าแรงม้าขึ้นไป หรือใช้คนงานตั้งแต่เจ็ดคนขึ้นไปโดยใช้ เครื่องจักร หรือไม่ก็ตาม สำหรับบรรจุ แปรรูป เก็บรักษาสัตว์น้ำ หรือนำสัตว์น้ำที่แปรรูปแล้วหรือที่ยัง มิได้แปรรูปมาบรรจุหีบห่อ แต่ไม่รวมถึงเรือประมง เรือบรรทุกสินค้า และกิจการแพปลาตามกฎหมาย ว่าด้วยการจัดระเบียบกิจการแพปลา

- กำหนดหน้าที่ให้ผู้ซึ่งจะประกอบกิจการโรงงานต้องแจ้งให้พนักงานเจ้าหน้าที่ทราบ ก่อนดำเนินการประกอบกิจการโรงงาน

- กำหนดห้ามผู้ประกอบการโรงงานจ้างหรือยินยอมให้คนต่างด้าวที่ไม่ได้ รับใบอนุญาตทำงานตามกฎหมายว่าด้วยการบริหารจัดการการทำงานของคนต่างด้าวเข้าทำงานในโรงงาน ในกรณีที่พนักงานเจ้าหน้าที่พบว่ามีการฝ่าฝืน ให้คณะกรรมการมาตรการทางปกครองมีคำสั่งให้หยุด ประกอบกิจการโรงงานไม่น้อยกว่า ๑๐ วันแต่ไม่เกิน ๒๐ วัน และให้พนักงานเจ้าหน้าที่นำตัวคนต่างด้าว ดังกล่าวส่งพนักงานสอบสวนเพื่อดำเนินคดี

ในกรณีที่พนักงานเจ้าหน้าที่ตรวจพบว่าผู้ประกอบการโรงงานมีการฝ่าฝืนวรรคหนึ่ง อีกเป็นครั้งที่ ๒ ภายใน ๓ ปีนับแต่วันที่มีคำสั่งให้หยุดประกอบกิจการโรงงาน ให้คณะกรรมการ มาตรการทางปกครองมีคำสั่งให้หยุดประกอบกิจการโรงงานไม่น้อยกว่า ๑๕ วันแต่ไม่เกิน ๓๐ วัน

ในกรณีที่พนักงานเจ้าหน้าที่ตรวจพบว่าผู้ประกอบการโรงงานมีการฝ่าฝืนวรรคหนึ่ง อีกเป็นครั้งที่ ๓ ภายใน ๓ ปีนับแต่วันที่มีคำสั่งให้หยุดประกอบกิจการโรงงานครั้งที่ ๑ ให้คณะกรรมการ มาตรการทางปกครองมีคำสั่งปิดโรงงาน

- กำหนดให้คณะกรรมการมาตรการทางปกครองมีคำสั่งให้หยุดประกอบกิจการ โรงงานไม่น้อยกว่า ๑๐ วันแต่ไม่เกิน ๒๐ วัน ในกรณีที่ผู้ประกอบการโรงงานกระทำความผิดตาม

มาตรา ๔๔^๒ มาตรา ๔๙^๓ มาตรา ๕๐^๔ หรือมาตรา ๕๑^๕ แห่งพระราชบัญญัติคุ้มครองแรงงาน พ.ศ. ๒๕๔๑

ในกรณีพนักงานเจ้าหน้าที่ตรวจพบว่าผู้ประกอบการโรงงานที่ถูกสั่งให้หยุดประกอบกิจการโรงงานกระทำความผิดอีกเป็นครั้งที่สองหรือครั้งที่สาม ภายในสามปีนับแต่วันที่มีคำสั่งให้หยุดประกอบกิจการโรงงานให้คณะกรรมการมาตรการทางปกครองมีคำสั่งให้หยุดประกอบกิจการโรงงานหรือปิดโรงงาน

- กำหนดให้การออกใบอนุญาตทำการประมงพื้นบ้าน ต้องระบุจำนวนและประเภทเครื่องมือทำการประมงที่ได้รับอนุญาตให้ใช้ทำการประมง พื้นที่ทำการทำการประมง หรือเงื่อนไขอื่นใดที่จำเป็น เพื่อให้สอดคล้องกับแผนบริหารจัดการการประมง

^๒ พระราชบัญญัติคุ้มครองแรงงาน พ.ศ. ๒๕๔๑ มาตรา ๔๔ บัญญัติว่า
“มาตรา ๔๔ ห้ามมิให้นายจ้างจ้างเด็กอายุต่ำกว่าสิบห้าปีเป็นลูกจ้าง”

^๓ พระราชบัญญัติคุ้มครองแรงงาน พ.ศ. ๒๕๔๑ มาตรา ๔๙ บัญญัติว่า
“มาตรา ๔๙ ห้ามมิให้นายจ้างให้ลูกจ้างซึ่งเป็นเด็กอายุต่ำกว่าสิบแปดปีทำงานอย่างหนึ่งอย่างใด ดังต่อไปนี้

(๑) งานหลอม เป่า หล่อ หรือรีดโลหะ
(๒) งานปั๊มโลหะ
(๓) งานเกี่ยวกับความร้อน ความเย็น ความสั่นสะเทือน เสียง และแสงที่มีระดับแตกต่างจากปกติ อันอาจเป็นอันตรายตามที่กำหนดในกฎกระทรวง

(๔) งานเกี่ยวกับสารเคมีที่เป็นอันตรายตามที่กำหนดในกฎกระทรวง
(๕) งานเกี่ยวกับจุลชีวันเป็นพิษซึ่งอาจเป็นเชื้อไวรัส แบคทีเรีย รา หรือเชื้ออื่นตามที่กำหนดในกฎกระทรวง
(๖) งานเกี่ยวกับวัตถุมีพิษ วัตถุระเบิด หรือวัตถุไวไฟ เว้นแต่ในงานในสถานบริการน้ำมันเชื้อเพลิงตามที่กำหนดในกฎกระทรวง

(๗) งานขับหรือบังคับรถยกหรือปั้นจั่นตามที่กำหนดในกฎกระทรวง
(๘) งานใช้เลื่อยเดินด้วยพลังไฟฟ้าหรือเครื่องยนต์
(๙) งานที่ต้องทำไต่ดิน ไตน้ำ ในถ้ำ อุโมงค์ หรือปล่องในภูเขา
(๑๐) งานเกี่ยวกับกัมมันตภาพรังสีตามที่กำหนดในกฎกระทรวง
(๑๑) งานทำความสะอาดเครื่องจักรหรือเครื่องยนต์ขณะที่เครื่องจักรหรือเครื่องยนต์กำลังทำงาน
(๑๒) งานที่ต้องทำบนนั่งร้านที่สูงกว่าพื้นดินตั้งแต่สิบเมตรขึ้นไป
(๑๓) งานอื่นตามที่กำหนดในกฎกระทรวง”

^๔ พระราชบัญญัติคุ้มครองแรงงาน พ.ศ. ๒๕๔๑ มาตรา ๕๐ บัญญัติว่า
“มาตรา ๕๐ ห้ามมิให้นายจ้างให้ลูกจ้างซึ่งเป็นเด็กอายุต่ำกว่าสิบแปดปีทำงานในสถานที่ ดังต่อไปนี้

(๑) โรงฆ่าสัตว์
(๒) สถานที่เล่นการพนัน
(๓) สถานบริการตามกฎหมายว่าด้วยสถานบริการ
(๔) สถานที่อื่นตามที่กำหนดในกฎกระทรวง”

^๕ พระราชบัญญัติคุ้มครองแรงงาน พ.ศ. ๒๕๔๑ มาตรา ๕๑ บัญญัติว่า

“มาตรา ๕๑ ห้ามมิให้นายจ้างเรียกหรือรับหลักประกันเพื่อการใด ๆ จากฝ่ายลูกจ้างซึ่งเป็นเด็ก ห้ามมิให้นายจ้างจ่ายค่าจ้างของลูกจ้างซึ่งเป็นเด็กให้แก่บุคคลอื่น
ในกรณีที่นายจ้างจ่ายเงินหรือประโยชน์ตอบแทนใด ๆ ให้แก่ลูกจ้างซึ่งเป็นเด็ก บิดามารดา ผู้ปกครอง หรือบุคคลอื่นเป็นการล่วงหน้าก่อนมีการจ้าง ขณะแรกจ้าง หรือก่อนถึงงวดการจ่ายค่าจ้างในแต่ละคราว มิให้ถือว่าเป็นการจ่ายหรือรับค่าจ้างสำหรับลูกจ้างซึ่งเป็นเด็กนั้น และห้ามมิให้นายจ้างนำเงินหรือประโยชน์ตอบแทนดังกล่าวมาหักจากค่าจ้างซึ่งต้องจ่ายให้แก่ลูกจ้างซึ่งเป็นเด็กตามกำหนดเวลา”

- กำหนดห้ามมิให้ผู้ได้รับใบอนุญาตทำการประมงพื้นบ้าน ทำการประมงในเขตทะเลนอกชายฝั่ง เว้นแต่จะได้รับอนุญาตจากอธิบดีกรมประมงหรือผู้ซึ่งอธิบดีกรมประมงมอบหมาย
- ยกเลิกบทบัญญัติเกี่ยวกับการกำหนดให้การทำประมงโดยใช้เครื่องมือประเภทอื่นที่มีใช้เรือประมง ต้องได้รับอนุญาตจากอธิบดีกรมประมงหรือผู้ซึ่งอธิบดีกรมประมงมอบหมาย
- กำหนดให้การออกใบอนุญาต ให้ออกสำหรับเรือประมงแต่ละลำ และในใบอนุญาตต้องระบุจำนวนและประเภทเครื่องมือทำการประมงที่ได้รับอนุญาตให้ใช้ พื้นที่ทำการประมง ปริมาณสัตว์น้ำสูงสุดที่อนุญาตให้ทำการประมง หรือห้วงเวลาที่กำหนดให้ทำการประมงได้
- กำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไข ในการโอนใบอนุญาตทำการประมง เช่น ผู้ขอรับโอนใบอนุญาตต้องไม่มีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา ๓๙ เรือประมงที่จะขอรับโอนใบอนุญาตต้องไม่อยู่ในระหว่างถูกดำเนินคดี ฯลฯ ทั้งนี้ ในการโอนใบอนุญาต ให้อธิบดีกรมประมงออกใบอนุญาตใหม่แทนใบอนุญาตเดิมภายในสิบวันนับแต่วันที่ได้รับคำขอ
- กำหนดให้ในระหว่างเวลาที่รัฐมนตรีประกาศให้งดการออกใบอนุญาตทำการประมง หรือเมื่อเรือประมงมีจำนวนสูงหรือเท่ากับจำนวนเรือประมงสูงสุดที่จะพึงมีที่คณะกรรมการนโยบายการประมงแห่งชาติกำหนด ให้งดรับคำขอจดทะเบียนเรือประมงจนกว่าจะได้รับแจ้งจากรัฐมนตรีหรือคณะกรรมการนโยบายการประมงแห่งชาติ แล้วแต่กรณี
- กำหนดให้การทำให้น้ำในที่จับสัตว์น้ำมีน้มน้ำตามมาตรา ๕๘ (๒) เป็นสิ่งที่กระทำได้หากทำเพื่อประโยชน์ในการศึกษาวิจัยหรือการอนุรักษ์ทรัพยากรสัตว์น้ำซึ่งกระทำโดยทางราชการ และได้รับอนุญาตเป็นหนังสือจากอธิบดีกรมประมงหรือผู้ซึ่งอธิบดีกรมประมงมอบหมายแล้ว
- กำหนดให้รัฐมนตรีมีอำนาจประกาศห้ามการนำเข้า ส่งออก นำผ่าน เพาะเลี้ยงหรือมีไว้ในครอบครองซึ่งสัตว์น้ำบางชนิดได้ เพื่อประโยชน์ในการคุ้มครองพันธุ์สัตว์น้ำที่หายากหรือป้องกันอันตรายมิให้เกิดแก่สัตว์น้ำและระบบนิเวศ
- กำหนดห้ามมิให้ผู้ใดใช้หรือมีไว้ในครอบครองเพื่อใช้ซึ่งเครื่องมือทำการประมงบางประเภท เช่น เครื่องมือโพงพาง เครื่องมือลอบพับได้หรือไอ้โง่ ฯลฯ
- กำหนดห้ามมิให้ผู้ใดทำการประมงในพื้นที่และในระยะเวลาฤดูสัตว์น้ำมีไข่หรือวางไข่เลี้ยงตัวอ่อน หรือระยะเวลาอื่นใดที่จำเป็นต่อการคุ้มครองสัตว์น้ำตามที่อธิบดีกรมประมงประกาศกำหนด
- กำหนดหน้าที่ให้เจ้าของเรือที่จดทะเบียนตามกฎหมายว่าด้วยเรือไทยประเภทการใช้ทำการประมงและมีขนาดตามที่รัฐมนตรีประกาศกำหนดต้องดำเนินการ เช่น ให้ติดตั้งระบบติดตามเรือประมง และดูแลรักษาให้ระบบดังกล่าวสามารถใช้งานได้ตลอดเวลา ฯลฯ
- กำหนดห้ามมิให้เจ้าของเรือหรือผู้ควบคุมเรือรับคนประจำเรือของเรือลำอื่นมาทำงานระหว่างนำเรือประมงออกไปทำการประมงในทะเล เว้นแต่มีเหตุอันจำเป็นเพื่อความปลอดภัย และได้แจ้งต่อศูนย์ควบคุมการแจ้งเรือเข้าออกภายใน ๒๔ ชั่วโมงหลังจากมีการรับคนประจำเรือ

- กำหนดห้ามมิให้ผู้ใดใช้เรือประมงขนถ่ายสัตว์น้ำ เว้นแต่จะได้จดทะเบียนเป็นเรือขนถ่ายสัตว์น้ำ

- กำหนดห้ามมิให้เรือประมงที่ทำการประมงพาณิชย์ขนถ่ายสัตว์น้ำออกจากเรือประมง ยกเว้นการขนถ่ายไปยังเรือที่ได้จดทะเบียนเป็นเรือขนถ่ายสัตว์น้ำ หรือนำสัตว์น้ำหรือผลิตภัณฑ์สัตว์น้ำขึ้นท่า ณ สถานที่อื่นใดนอกจากท่าเทียบเรือประมง หรือสถานที่ที่เป็นกิจการแพปลา

- กำหนดห้ามมิให้มีการขนถ่ายสัตว์น้ำในทะเล เว้นแต่เป็นการขนถ่ายไปยังเรือที่ได้จดทะเบียนเป็นเรือขนถ่ายสัตว์น้ำ

- กำหนดหน้าที่ให้เจ้าของเรือขนถ่ายสัตว์น้ำที่มีขนาดตามที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ประกาศกำหนดต้องดำเนินการ เช่น ติดตั้งระบบติดตามเรือประมง จัดทำหนังสือกำกับการขนถ่ายสัตว์น้ำซึ่งรับรองความถูกต้องโดยผู้ควบคุมเรือ แจ้งการเข้าออกท่าเทียบเรือประมงทุกครั้ง และกลับเข้าท่าเทียบเรือประมงตามหลักเกณฑ์และระยะเวลาที่อธิบดีกรมประมงประกาศกำหนด เป็นต้น

- กำหนดให้เรือที่ได้จดทะเบียนเป็นเรือขนถ่ายสัตว์น้ำ ต้องปฏิบัติตามกฎหมาย กฎ หรือระเบียบของรัฐชายฝั่ง รวมทั้ง กฎ หรือระเบียบขององค์การระหว่างประเทศที่เกี่ยวข้องด้วย

- กำหนดให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์มีอำนาจออกกฎกระทรวงเพื่อกำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขให้เจ้าของเรือประมงที่ใช้สนับสนุนเรือที่ใช้ทำการประมงหรือเรือขนถ่ายสัตว์น้ำปฏิบัติได้ เพื่อประโยชน์ในการเพิ่มประสิทธิภาพการตรวจสอบควบคุม และเฝ้าระวังการทำการประมงโดยไม่ชอบด้วยกฎหมาย

- กำหนดให้เจ้าของเรือหรือผู้ควบคุมเรือขนถ่ายสัตว์น้ำต้องจัดทำหนังสือกำกับการขนถ่ายสัตว์น้ำและส่งรายงานให้กรมประมง

- กำหนดให้เรือประมงที่มีใช้เรือประมงไทยที่ประสงค์จะนำสัตว์น้ำหรือผลิตภัณฑ์สัตว์น้ำเข้ามาในราชอาณาจักร จะต้องแจ้งล่วงหน้าต่อพนักงานเจ้าหน้าที่ไม่น้อยกว่าระยะเวลาที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ประกาศกำหนด

ในกรณีที่เรือประมงที่มีใช้เรือประมงไทยไม่ปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ดังกล่าว หรือมีเหตุอันควรสงสัยว่าเรือประมงดังกล่าวได้ทำการประมงโดยไม่ชอบด้วยกฎหมาย พนักงานเจ้าหน้าที่อาจปฏิเสธการเข้าเทียบท่า หรือจะอนุญาตให้เข้าเทียบท่าได้เฉพาะในกรณีที่มีเหตุสุดวิสัยหรือเหตุฉุกเฉิน เพื่อความปลอดภัยของคนประจำเรือหรือตัวเรือประมง

- กำหนดให้เมื่อเรือประมงได้รับอนุญาตให้เทียบท่า และเทียบท่าแล้วให้ยื่นคำขออนุญาตนำเข้าสู่สัตว์น้ำหรือผลิตภัณฑ์สัตว์น้ำ ห้ามมิให้พนักงานเจ้าหน้าที่อนุญาตให้นำเข้าสู่สัตว์น้ำหรือผลิตภัณฑ์สัตว์น้ำ เว้นแต่ เจ้าของเรือหรือผู้ควบคุมเรือประมงนั้นมีใบอนุญาตให้ทำการประมงหรือกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับการประมงซึ่งออกโดยรัฐเจ้าของธงหรือรัฐชายฝั่ง มีหลักฐานแสดงให้เห็นว่ามีได้มีการทำการประมงโดยไม่ชอบด้วยกฎหมาย และเจ้าของเรือหรือผู้ควบคุมเรือทำหนังสือรับรองว่ารัฐ

เจ้าของธงจะยืนยันในเวลาอันสมควรว่าสัตว์น้ำที่จับได้นั้นเป็นไปตามข้อบังคับขององค์การระหว่างประเทศ

- กำหนดให้ในกรณีที่ไม้ปรากฏตัวบุคคลซึ่งติดตั้งเครื่องมือทำการประมง สิ่งปลูกสร้าง หรือสิ่งใด ๆ ลงในที่จับสัตว์น้ำโดยไม่ได้รับอนุญาต ให้พนักงานเจ้าหน้าที่มีอำนาจเรือถอนได้ และทำลาย ชาย หรือดำเนินการอื่นได้ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่อธิบดีกรมประมงกำหนด

- กำหนดให้ในการยึดสัตว์น้ำหรือผลิตภัณฑ์สัตว์น้ำที่มีไว้หรือได้มาจากการทำการประมงโดยไม่ชอบด้วยกฎหมาย พนักงานเจ้าหน้าที่จะสั่งให้เจ้าของเรือหรือผู้ควบคุมเรือดูแลและเก็บรักษาสัตว์น้ำหรือผลิตภัณฑ์สัตว์น้ำไว้ในสถานที่ใด เพื่อรักษาสัตว์น้ำหรือผลิตภัณฑ์สัตว์น้ำให้อยู่ในสภาพเดิมก็ได้

- กำหนดให้อธิบดีกรมประมงมีอำนาจสั่งเพิกถอนการจดทะเบียนของเจ้าของท่าเทียบเรือประมง ผู้ประกอบกิจการแพปลา หรือเจ้าของเรือที่ได้จดทะเบียนเป็นเรือขนถ่ายสัตว์น้ำ ซึ่งฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามพระราชกำหนดนี้ กฎกระทรวง ประกาศหรือระเบียบที่ออกตามความในพระราชกำหนดนี้ได้

- กำหนดให้มีคณะกรรมการมาตรการทางปกครอง ประกอบด้วย อธิบดีกรมประมง เป็นประธานกรรมการ ผู้แทนกรมการจัดหางาน ผู้แทนกรมเจ้าท่า ผู้แทนกรมโรงงานอุตสาหกรรม ผู้แทนกรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงาน ผู้แทนสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา และผู้แทนสำนักงานตำรวจแห่งชาติ เป็นกรรมการ ให้ผู้แทนกรมประมง เป็นกรรมการและเลขานุการ

ทั้งนี้ การประชุมคณะกรรมการมาตรการทางปกครอง ต้องมีกรรมการมาประชุม ไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของคณะกรรมการทั้งหมดจึงจะเป็นองค์ประชุม

- กำหนดให้คณะกรรมการมาตรการทางปกครองมีอำนาจสั่งยึดสัตว์น้ำหรือผลิตภัณฑ์สัตว์น้ำที่ได้จากการทำการประมงนั้นหรือเครื่องมือทำการประมง สั่งห้ามทำการประมง หรือสั่งพักใช้ใบอนุญาตมีกำหนดครั้งละไม่เกิน ๙๐ วัน รวมทั้งเพิกถอนใบอนุญาตได้ หากพบว่ามีผู้ทำการประมง โดยฝ่าฝืนกฎหมายอย่างร้ายแรง

- กำหนดให้ทำการประมงโดยไม่มีใบอนุญาตทำการประมงหรือไม่มีใบอนุญาตใช้เครื่องมือทำการประมง เป็นการทำการประมงโดยฝ่าฝืนกฎหมายอย่างร้ายแรง

- กำหนดให้การดัดแปลงเครื่องมือทำการประมงทำการประมงผิดไปจากที่ระบุไว้ในใบอนุญาต หรือใช้เครื่องมือทำการประมงที่ต้องห้าม เป็นการทำการประมงโดยฝ่าฝืนกฎหมายอย่างร้ายแรงตามมาตรา ๑๑๓

- กำหนดให้ผู้รับอนุญาตผู้ใดซึ่งไม่เห็นด้วยกับคำสั่งพักใช้ใบอนุญาตหรือระงับการอนุญาตหรือเพิกถอนใบอนุญาต หรือการเพิกถอนทะเบียน มีสิทธิอุทธรณ์ได้ภายใน ๓๐ วันนับแต่วันที่ ได้รับแจ้งคำสั่ง

- กำหนดให้ในการปฏิบัติหน้าที่ตามพระราชกำหนดนี้ กฎกระทรวง ประกาศ หรือระเบียบที่ออกตามความในพระราชกำหนดนี้ ให้สันนิษฐานว่าผู้มีหน้าที่ได้กระทำการหรือปฏิบัติหน้าที่โดยสุจริต และได้รับความคุ้มครองความปลอดภัยและการช่วยเหลือที่เกี่ยวข้องจากรัฐในกรณี

ที่ถูกดำเนินคดี

- กำหนดให้กรมประมงแจ้งบัญชีรายชื่อเรือประมงที่ถูกใช้ทำการประมงโดยไม่ชอบด้วยกฎหมายซึ่งมิใช่เรือไทย ตามประกาศของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ให้แก่องค์การอาหารและเกษตรแห่งสหประชาชาติและองค์การระหว่างประเทศทราบ

- กำหนดโทษสำหรับผู้ประกอบกิจการโรงงานโดยไม่แจ้งให้พนักงานเจ้าหน้าที่ทราบก่อนดำเนินการประกอบกิจการโรงงานตามมาตรา ๑๐/๑ ต้องระวางโทษปรับตั้งแต่ ๑๐,๐๐๐ บาท ถึง ๑๐๐,๐๐๐ บาท

- กำหนดโทษสำหรับผู้ประกอบกิจการโรงงานซึ่งจ้างหรือยินยอมให้คนต่างด้าวที่ไม่ได้รับใบอนุญาตทำงานเข้าทำงานในโรงงานโดยฝ่าฝืนมาตรา ๑๑ วรรคหนึ่ง หรือจ้างงานโดยฝ่าฝืนมาตรา ๑๑/๑ วรรคหนึ่ง ต้องระวางโทษปรับไม่น้อยกว่า ๔๐๐,๐๐๐ บาท แต่ไม่เกิน ๘๐๐,๐๐๐ บาท ต่อลูกจ้างหรือคนงานที่มีการจ้างงานโดยผิดกฎหมาย ๑ คน

- กำหนดโทษสำหรับผู้ทำการประมงพื้นบ้านซึ่งทำการประมงโดยใช้เครื่องมือไม่ตรงกับประเภทที่ได้รับอนุญาตให้ใช้ทำการประมง ทำการประมงนอกพื้นที่ทำการประมง หรือผิดเงื่อนไขอื่นใดที่กำหนดในใบอนุญาตตามมาตรา ๓๒ หรือมาตรา ๓๔ ต้องระวางโทษปรับตั้งแต่ ๑๐,๐๐๐ บาท ถึง ๑๐๐,๐๐๐ บาท หรือปรับจำนวน ๓ เท่าของมูลค่าของสัตว์น้ำที่ได้จากการทำการประมงแล้วแต่จำนวนใดจะสูงกว่า

- กำหนดให้ยกเลิกโทษปรับสำหรับผู้ซึ่งทำการประมงโดยใช้เครื่องมือทำการประมงประเภทอื่นซึ่งไม่ได้รับอนุญาต

- กำหนดโทษสำหรับผู้ทำการประมงหรือขนถ่ายสัตว์น้ำโดยไม่มีผู้สังเกตการณ์ประจำอยู่ในเรือตามมาตรา ๕๐ หรือมาตรา ๘๘ (๕) ต้องระวางโทษปรับ ๑,๐๐๐,๐๐๐ บาท

- กำหนดโทษสำหรับผู้ไม่ติดตั้งและดูแลรักษาระบบติดตามเรือประมง หรือไม่จัดทำเครื่องหมายประจำเรือขนถ่ายสัตว์น้ำ ตามมาตรา ๘๑ (๑) หรือ (๔) หรือมาตรา ๘๘ (๑) หรือ (๗) ต้องระวางโทษปรับ ๒๐,๐๐๐ บาท

- กำหนดโทษสำหรับผู้ทำการประมงหรือขนถ่ายสัตว์น้ำโดยมิได้รายงานตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดไว้ในมาตรา ๘๑ (๒) หรือ (๓) มาตรา ๘๒ หรือมาตรา ๘๘ (๒) (๓) หรือ (๔) หรือทำรายงานอันเป็นเท็จ หรือไม่นำเรือกลับเข้าท่าเทียบเรือประมงตามมาตรา ๘๑ (๕) หรือมาตรา ๘๘ (๖) ต้องระวางโทษปรับ ๑๐,๐๐๐ บาท

- กำหนดโทษสำหรับเจ้าของเรือประมงที่ใช้คนประจำเรือที่ไม่มีหนังสือคนประจำเรือหรือไม่ได้รับใบอนุญาตตามมาตรา ๘๓ หรือฝ่าฝืนมาตรา ๘๓/๑ ต้องระวางโทษปรับไม่น้อยกว่า ๔๐๐,๐๐๐ บาท แต่ไม่เกิน ๘๐๐,๐๐๐ บาท ต่อคนประจำเรือดังกล่าว ๑ คน

- กำหนดโทษสำหรับผู้ใช้เรือที่ได้จดทะเบียนเป็นเรือขนถ่ายสัตว์น้ำ ทำการขนถ่ายสัตว์น้ำตามมาตรา ๘๕/๑ มาตรา ๘๖ วรรคหนึ่ง มาตรา ๘๗ หรือไม่ปฏิบัติตามมาตรา ๘๙ ต้องระวางโทษปรับตั้งแต่ ๑๐,๐๐๐ บาท ถึง ๑๐๐,๐๐๐ บาท หรือปรับจำนวน ๕ เท่าของมูลค่าสัตว์น้ำที่

ทำการขนถ่าย แล้วแต่จำนวนใดจะสูงกว่า

- กำหนดโทษสำหรับผู้ฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามกฎกระทรวงที่ออกเพื่อให้เจ้าของเรือประมงที่ใช้สับสนุนเรือที่ใช้ทำการประมงหรือเรือขนถ่ายสัตว์น้ำปฏิบัติ ตามมาตรา ๘๙/๑ วรรคหนึ่ง ต้องระวางโทษปรับตั้งแต่ ๑๐,๐๐๐ บาท ถึง ๕๐,๐๐๐ บาท สำหรับเรือขนาดไม่เกิน ๑๐ ตันกรอส และปรับเพิ่มขึ้นตามขนาดของเรือในส่วนที่เกิน ๑๐ ตันกรอสขึ้นไป ตันกรอสละ ๑๐,๐๐๐ บาท

- กำหนดโทษสำหรับผู้ไม่ปฏิบัติตามหนังสือเรียกของพนักงานเจ้าหน้าที่ให้มาให้ ถ้อยคำ ส่งเอกสาร หรือหลักฐานตามมาตรา ๑๐๒ (๑) หรือไม่ปฏิบัติตามคำสั่งของพนักงานเจ้าหน้าที่ ให้ผู้คุมเรือประมงนำเรือเข้าเทียบท่า หรือสั่งยึดเครื่องมือทำการประมง สัตว์น้ำ หรือผลิตภัณฑ์สัตว์น้ำ ตามมาตรา ๑๐๒ (๔) มาตรา ๑๐๕ (๒) หรือไม่อำนวยความสะดวกแก่พนักงานเจ้าหน้าที่ตาม มาตรา ๑๐๒ วรรคห้า หรือฝ่าฝืนคำสั่งคณะกรรมการมาตรการทางปกครองตามมาตรา ๑๑๓ (๒) หรือ (๕) ต้องระวางโทษปรับตั้งแต่ ๑๐,๐๐๐ บาท ถึง ๕๐,๐๐๐ บาท

- กำหนดโทษสำหรับผู้ซื้อสัตว์น้ำหรือผลิตภัณฑ์สัตว์น้ำจากการขายทอดตลาด ตามมาตรา ๑๐๕ วรรคสอง หรือมาตรา ๑๑๓ วรรคสาม ซึ่งปฏิบัติผิดเงื่อนไขที่พนักงานเจ้าหน้าที่ ประกาศกำหนด ต้องระวางโทษปรับเป็น ๕ เท่าของมูลค่าสัตว์น้ำหรือผลิตภัณฑ์สัตว์น้ำที่ขายทอดตลาด

- กำหนดโทษสำหรับผู้สับสนุนหรือได้รับผลตอบแทนจากการกระทำความผิด ตามพระราชกำหนดนี้ต้องระวางโทษเช่นเดียวกับตัวการในความผิดนั้น

- กำหนดให้ศาลสั่งริบเครื่องมือทำการประมง สัตว์น้ำ ผลิตภัณฑ์สัตว์น้ำ เรือประมง หรือสิ่งอื่นใดที่ใช้ในการกระทำความผิดหรือได้มาโดยการกระทำความผิด และความผิดนั้นเป็นการทำ การประมงโดยฝ่าฝืนกฎหมายอย่างร้ายแรงตามมาตรา ๑๑๔ เว้นแต่เป็นกรณีมีการวางประกันให้รับ เงินประกันแทน

- กำหนดให้การจดทะเบียนเรือขนถ่ายสัตว์น้ำต้องเสียค่าธรรมเนียม ฉบับละ ๑๐,๐๐๐ บาท

บทเฉพาะกาล

- กำหนดให้บรรดากฎกระทรวง ประกาศ ระเบียบ หรือคำสั่งที่ได้ออกตามพระราชกำหนด การประมง พ.ศ. ๒๕๕๘ ที่ใช้บังคับอยู่ในวันก่อนวันที่พระราชกำหนดนี้ใช้บังคับ ให้ยังคงใช้บังคับได้ต่อไป เท่าที่ไม่ขัดหรือแย้งกับพระราชกำหนดนี้ ทั้งนี้ จนกว่าจะมีกฎกระทรวง ประกาศ ระเบียบ หรือคำสั่ง ที่ออกตามพระราชกำหนดการประมง พ.ศ. ๒๕๕๘ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชกำหนดนี้ใช้บังคับ

- กำหนดให้บรรดาคำขออนุญาต คำขอรับใบอนุญาต คำขอโอนใบอนุญาต และ คำขอจดทะเบียนเรือขนถ่ายสัตว์น้ำหรือเรือเก็บรักษาสัตว์น้ำ ที่ได้ยื่นไว้ตามพระราชกำหนดการประมง พ.ศ. ๒๕๕๘ และยังอยู่ในระหว่างการพิจารณาให้ถือว่าเป็นคำขออนุญาต คำขอรับใบอนุญาต คำขอ โอนใบอนุญาต และคำขอจดทะเบียนตามพระราชกำหนดนี้โดยอนุโลม และให้พิจารณาดำเนินการ ตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่บัญญัติไว้ในพระราชกำหนดนี้

- กำหนดให้บรรดาการอนุญาต ใบอนุญาต หรือใบทะเบียนเรือขนถ่ายสัตว์น้ำหรือเรือเก็บรักษาสัตว์น้ำที่ได้ออกให้ตามพระราชกำหนดการประมง พ.ศ. ๒๕๕๘ ก่อนวันที่พระราชกำหนดนี้ใช้บังคับให้ยังคงใช้ได้ต่อไปจนกว่าจะสิ้นอายุหรือถูกเพิกถอน

- กำหนดให้บรรดามาตรการทางปกครองซึ่งอยู่ระหว่างการพิจารณาของคณะกรรมการมาตรการทางปกครองตามคำสั่งหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ที่ ๒๒/๒๕๖๐ เรื่อง การแก้ไขปัญหาการทำการประมงผิดกฎหมาย ขาดการรายงาน และไร้การควบคุม เพิ่มเติมครั้งที่ ๔ ลงวันที่ ๔ เมษายน พุทธศักราช ๒๕๖๐ ในวันที่พระราชกำหนดนี้มีผลใช้บังคับ ให้คณะกรรมการตามคำสั่งดังกล่าวพิจารณาต่อไปจนกว่าคณะกรรมการมาตรการทางปกครองตามพระราชกำหนดการประมง พ.ศ. ๒๕๕๘ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชกำหนดนี้เข้ารับหน้าที่

ในคราวการประชุมสมานิติบัญญัติแห่งชาติ ครั้งที่ ๔๓/๒๕๖๐ ในวันศุกร์ที่ ๗ กรกฎาคม ๒๕๖๐ ที่ประชุมได้ลงมติเห็นควรอนุมัติให้พระราชกำหนดการประมง (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๖๐ มีผลใช้บังคับเป็นพระราชบัญญัติต่อไป

หากท่านผู้ใดประสงค์รับทราบข้อมูลเกี่ยวกับพระราชกำหนดฉบับนี้เพิ่มเติม กรุณาติดตามได้ที่ www.senate.go.th หรือสอบถามได้ที่ศูนย์บริการข้อมูลด้านกฎหมายวุฒิสภาและหน่วยประสานงานราชการวุฒิสภา อาคารรัฐสภา ๒ ชั้น ๑ หมายเลขโทรศัพท์ ๐ ๒๒๔๔ ๑๕๖๕